

EGYESÜLET KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv.

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Budapestén 1930. évi november hó 8-án, az egyesület székházában tartott rendes üléséről.

Megjelentek: gróf Hadik János elnök, Térfi Béla alelnök, Balogh Ernő, Bund Károly, Erdőssy Bodog, Fekete Zoltán, Földvály Miksa, id. Gaul Károly, Gyarmathy Mózes, dr. Hammersberg Géza, Hinfner György, Kallivoda Andor, dr. Karafiáth Jenő, gróf Keglevich Gyula, Kovács Gábor, Kozma István, Mihalovics Sándor, Osztroluczky Géza, Osztroluczky Miklós, Papp Béla, dr. Papp-Szász Tamás, Péch Kálmán, Sipos Antal, Takách Zsigmond, Véssey Ferenc, Véssei Mihály vál. tagok, Biró Zoltán ügyvezető és Lengyel Sándor segédtitkár.

Gróf Hadik János elnök: Üdvözlöm a megjelenteket s az egyesület Igazgatóválasztmányának a mai napra kitűzött ülését megnyitom.

Megállapítom, hogy a meghívók a választmányi ülésre szabályszerű időben szétküldettek. A jegyzőkönyv vezetésére Lengyel Sándor segédtitkár urat, annak hitelesítésére pedig Kozma István és Véssei Mihály választmányi tag urakat kérem fel.

Távolmaradásukat kimentették: Beyer Jenő, Borhy György, Fröhlich Brunó, gróf Károlyi Gyula, Kiss Ferenc, Nagy László, Onczay László, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, Pfeiffer Gyula, Róth Gyula, Zügn Nándor.

Legelsősorban örömmel kell megemlékeznem arról a kitüntetésről, mely utolsó választmányi ülésünk óta az Igazgatóválasztmány három tagját érte.

A kormányzó Úr Öfőméltósága ugyanis Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos Urat az erdészeti főosztály vezetőjét, miniszteri főtanácsossá nevezte ki, Beyer Jenő miniszteri tanácsos úrnak miniszteri főtanácsosi címet adományozta, Rimler Pál hgi erdőigazgató Urat pedig m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki.

A közélet terén szerzett érdemeiken felül ki kell emelnem a kitüntetett Uraknak azt a buzgó munkásságát, amelyet mint Igazgatóválasztmányunk tagjai az egyesület érdekében hosszú idő óta kifejtettek.

Amikor a kitüntetett Urakat melegen üdvözlöm, s az Igazgatóválasztmány jókívánatait tolmácsolom, egyúttal arra kérem őket, hogy értékes munkájukat az egyesülettől továbbra se vonják meg.

Sajnálattal kell bejelentennem, hogy az utóbbi időben a halál erős rendet vágott egyesületünk tagjai között.

Elveszítettük Ráduly János választmányi tagunkat és Havas József volt választmányi tagot, továbbá id. Burdát János és Hibbján János alapító, gróf Széchenyi Géza, Bizony Ferenc, Dióssy Dezső,

Garlathy Oszkár, Geyer Viktor, Illés Vidor és Ulreich Gyula rendes tagjainkat.

Tisztelettel javasolom, hogy elhúnytuk fölött érzett őszinte részvétének az Igazgatóválasztmány jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Tekintetes Igazgatóválasztmány!

A legutolsó ülésünk óta lezajlott idő bővelkedik olyan eseményekben, amelyek az egész magyar erdőgazdaságra számottevő kihatással voltak és lesznek a jövőben.

Az ügyvezetői jelentés ezekkel az eseményekkel részletesen foglalkozik.

Ki kell emelnem egy körülményt és ez az a megértés, amivel az újabb időben az egyesület kérelmei a minisztériumban találkoznak.

Ennek a megértésnek jelentős része van azokban az eredményekben, amiket az egyesület elért, s amelyekre joggal lehetünk büszkéek.

De ebben a megértésben egyúttal alapját látom annak a békés együttműködésnek, ami a hivatalos körök és az egyesület között annyira kívánatos és ami egyedül vezethet a mindnyájunk által óhajtott célhoz: a magyar erdőgazdaság érdekeinek előmozdításához.

Az a körülmény azonban, hogy kérelmeink és óhajtásaink egy része teljesült, nem jelenti azt, hogy a további küzdelmet feladjuk.

Sőt ellenkezőleg, biztató jelenségnek tekinthetjük arra nézve, hogy a többi kérelmünk ügyében is eredményt fogunk elérni, ha megfelelő kitartással és önzetlenül küzdünk a kitűzött célokért.

Ezek után áttérhetünk a tárgysorozat egyes pontjainak tárgyalására.

Kérem az ügyvezető Urat, hogy jelentését terjessze elő.

1. *Ügyvezető* ismerteti az egyesület anyagi helyzetét az 1930. évi január hó 1-től november 7-ig terjedő időről. Nagy nehézségek árán sikerült az egyensúlyt fenntartani. Ezidőszerint két lapszám előállításának költsége nincsen ugyan még kifizetve, de reméli, hogy az egyesület ezen kötelezettségének is rövidesen eleget fog tenni. Egyben megemlíti, hogy a költségvetés egyes rovatain, különösen a székház karbantartási költségeinél túlkidadások jelentkeztek, amelyek fedezésére a többi rovatokon elérendő megtakarításokat hitelátruházás címén kívánja felhasználni, amelyhez a választmány hozzájárulását kéri. A székház karbantartása különösen sok gondot okoz. A fedélzet oly rossz karban van, hogy a nagyobb esőzések alkalmával a felső emeleti lakások beáznak. A legutóbb is két lakás ázott be s így a régóta szükséges cserepes és bádogos munkákat továbbra halasztani nem lehetett. Az elnökség hozzájárulásával e 3350 P költséget kitevő munkákat a legelőnyösebb ajánlatot tevőknek kiadta. Kéri a bejelentés tudomásulvételét.

Egyhangúan tudomásul szolgál:

2. *Ügyvezető* bemutatja az egyesületi székház lakójának: Tavay Tibornak az egyesülethez intézett kérelmét, amelyben a lakásában a lakhatóság érdekében végzett különféle munkák után felmerült költ-

ségeinek a megtérítését kéri. Költségei, amelyeket bemutatott számlákkal is igazol, kitettek 408 P 86 fillért.

Ügyvezető javaslatára a méltánylást érdemlő körülményre való figyelemmel az igazgatóválasztmány a költségek 50%-ának a megtérítését határozza el olyképpen, hogy ez az 50% négy egyenlő részletben a lakbérből levonásba hozandó.

3. *Ügyvezető* bemutatja ezután a székház egy másik lakójának: Szemere Kálmánnak a kérelmét, aki 2400 P-ben megállapított lakbérének 2200 P-re való leszállítását kéri arra való tekintettel, hogy háromszobás lakásából az egyik udvari szoba, amelyért túlnagy a szobánként számított 800 P-s bér.

Az igazgatóválasztmány precedens elkerülése céljából is olyképpen határoz, hogy a kérelem teljesítéséhez nem járul hozzá.

4. *Ügyvezető* bemutatja a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület közgyűlési meghívóját.

Az igazgatóválasztmány határozata értelmében az egyesületet a folyó 1930. évi november hó 15-én tartandó közgyűlésen Biró Zoltán ügyvezető és az erre fölkért Földvály Miksa vál. tag fogja képviselni.

5. *Ügyvezető* bemutatja az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közgyűlési meghívóját.

Az igazgatóválasztmány felkérésére a folyó 1930. évi november hó 16-án tartandó közgyűlésen Péch Kálmán és Véssei Mihály vál. tagok fogják az egyesületet képviselni.

6. *Ügyvezető* ismerteti a Magyar Revíziós Liga átiratát, amelyben megköszöni az egyesületnek a Ligához való csatlakozását és a Liga céljaira megszavazott 200 P-s adományt. A Liga átiratában egyben arra kéri az egyesületet, hogy a Liga igazgatóságába delegáljon a szoros kapcsolat létesítése érdekében egy, esetleg két tagot.

Az igazgatóválasztmány felkérésére Kozma István és Péch Kálmán vál. tagok vállalják a delegálást, amit az igazgatóválasztmány egyhangúan tudomásul vesz.

7. *Ügyvezető* bemutatja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átiratát, amelyben hálás köszönetet mond az egyesületük fennállásának évszázados emlékünnepe alkalmából kifejezésre juttatott üdvözlésért.

Örvendetes tudomásul szolgál.

8. *Ügyvezető* ismerteti a m. kir. földművelésügyi miniszter Úr leiratát, amelyben köszönetét nyilvánítja az erdészeti államvizsgálatoknál való közreműködésért és az egyesületi helyiségeknek rendelkezésére bocsátásáért.

Tudomásul szolgál.

9. *Ügyvezető* közli, hogy az Esterházy hercegi hitbizomány központi igazgatósága arról értesítette az egyesületet, hogy Öfőméltósága az egyesület kérelmére elrendelte, hogy egyesületi tagsági díja 1930. évre 500 P-vel fizetessék ki.

Az igazgatóválasztmány a bejelentésnek örömmel való tudomás-

vétele mellett ügyvezető javaslatára elhatározza, hogy a vezetőség tolmácsolja megfelelő formában Öfőméltóságának a már befizetett magas tagdíjért hálás köszönetét.

10. *Ügyvezető* jelenti, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter Úr az Osztrák birodalmi erdészeti egyesületnek 1930 június 21—26-ig Klagenfurtban tartott közgyűlésére a magyar erdészet képviselőjében kiküldött tag költségeinek fedezésére 500 P segélyt utalt ki. Az egyesületet Véssei Mihály vál. tag képviselte e gyűlésen. Javasolja, hogy az egyesület részére kiutalt segélyért mondjon az egyesület megfelelő formában hálás köszönetet.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

11. *Ügyvezető* bejelenti, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter Úr megkeresésére az egyesület az Erdészeti Lapokat a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet támogatása céljából tiszteletpéldányként küldi.

Tudomásul szolgál.

12. *Ügyvezető* előadja, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter Úr az egyesületnek a Sággy-féle kámoni arboretumnak fenntartása érdekében hozzája intézett felterjesztésére oly választ adott, hogy bár annak, mint a maga nemében egyedülálló természeti szépségnek és tudományos értékű nemzeti kincsnek fenntartását maga is feltétlenül szükségesnek tartja, megfelelő hitel hiánya miatt ezidőszert nem áll módjában megvásárolni.

Papp Béla vál. tag hozzászólása után az igazgatóválasztmány a bejelentést tudomásul vette.

13. *Ügyvezető* ismerteti a m. kir. földművelésügyi miniszter Úrnak az önkormányzati testületek fűtőanyagellátására vonatkozó 2281/1930. M. E. számú rendeletnek módosítása tárgyában történt felterjesztésre a m. kir. kereskedelemügyi miniszter Úrhoz intézett átiratát és a kereskedelemügyi miniszter Úrnak e kérdésben elfoglalt álláspontját. A kereskedelemügyi miniszter Úr nézete szerint a 2281. 1930. M. E. számú rendelet a hazai származású tűzifa értékesítésére nem bír számottevő befolyással, mert az átmeneti időben a rendelet úgysis csak hézagosan hajtható végre. Felhatalmazta azonban illetékes osztályát, hogy minden olyan esetben, amikor valamely hivatal tüzelőszert ellátása technikai és gazdasági okokból tűzifával előnyösebben oldható meg, a hazai származású tűzifa javára kivételeket tehet.

Tekintve, hogy az elfoglalt álláspont egyáltalában nem oldja meg a kérdést s mindenképpen sérelmes a magyar erdőgazdaságra és fatermelésre, javasolja, hogy az egyesület forduljon újra a földművelésügyi és kereskedelemügyi kormányhoz egy újabb erélyeshangú felterjesztésben és szorgalmazza a kérdésnek kedvező elintézését, egyben kérje fel az igazgatóválasztmányt úgy az Elnök Úr, mint az Alelnök Úr Önagyméltóságát közvetlen közbenjárásra.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

14. *Ügyvezető* ismerteti ezután a m. kir. földművelésügyi minisz-

ter Úrnak a leiratát az államrendészeti tisztikar létszámának csökkentése és az Alföld fásításánál alkalmazott erdőmérnökök elbocsátása tárgyában. Bár az erdőmérnöki kar létszámának a meghagyását az ország erdőgazdaságának fejlesztése és fenntartásának biztosítása céljából kívánatosnak tartja, az állami kiadásoknak okvetlenül szükséges csökkentése miatt, az apasztástól nem tekinthet el. Az Alföld fásításától elbocsátani tervezett 28 erdőmérnököt 1930. évi július 1-től további intézkedésig visszatartotta. Vett értesülés szerint említett erdőmérnökök november hó végével most el lettek bocsátva.

Javasolja, hogy az egyesület újból járjon el s hogy a választmányi ülés határozatából kifolyóan a legnagyobb eréllyel ismételje meg az erdőtisztai létszám csökkentésének elejtése, valamint az Alföld fásítási erdőmérnököknek további megtartása iránti, kellően indokolt kérelmét.

Az igazgatóválasztmány a javaslatot egyhangúan magáévá teszi és a javaslat értelmében határoz.

15. *Ügyvezető* ismerteti az államvasutak tüzfaszükségleteinek teljes egészében belföldi termelésből való fedezése körül követett eljárás sikeres eredményét. A 12.300 vagon kitevő szükségletből a Máv. csak 3000 vagon tüzfát vásárolt külföldről kizárólag azért, mert ennek a mennyiségnek a hazai erdőkből a Máv. fafogyasztóhelyeire való fuvarozása a Máv.-ot lényegesen megterhelte volna. Remélhetőleg a jövő évben sikerülni fog e 3000 vagonnak a hazai termelés részére való biztosítása.

Örvendetes tudomásul szolgál.

16. *Ügyvezető* előadja, hogy a Máv. talpfaszükségletének hazai termelésű faanyagból való fedezése iránt megindított eljárás teljes eredménnyel járt, amennyiben a kereskedelemügyi miniszter Úrtól vett értesítés szerint az államvasutak igazgatósága a magyar termelés által a megrendelt mennyiségen felül előállított talpfá- és váltó-talpfakészleteket is átvette. Jobb átvételi árat azonban nem sikerült kiharcolni, mert a magyar termelők nem jártak el ez ügyben egyöntetűen.

Ugyancsak eredménnyel járt el az egyesületnek a Duna—Száva—Adriai vasút talpfaszükségletének hazai termelésű faanyagból való fedezése iránt követett mozgalma. Említett vasút összes talpfaszükségletét hazai anyagból szerezte be.

Örvendetes tudomásul szolgál.

17. *Ügyvezető* közli, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter Úr az erdőbirtokosok ajánlatainak a közszállításoknál a többi pályázókkal való egyenlő elbírálása ügyében hozzája intézett felterjesztésre válaszolva arról értesítette az egyesületet, hogy a tárcája köréhez tartozó összes hatóságokat, hivatalokat és intézeteket a mező- és erdőgazdasági termékek szállításának odaítélése tekintetében megfelelő utasítással látta el és egyidejűleg valamennyi minisztertársát

hasonló intézkedés megtételére kérte fel. Az egyesület akciója itt is eredményei járt.

Tudomásul szolgál.

18. *Ügyvezető* bejelenti, hogy az egyesületnek az állami hivatalok tűzifaszükségletének biztosítása ügyében a m. kir. földművelésügyi miniszter úrhoz intézett felterjesztésére oly értelmű válasz érkezett, hogy valamennyi társminiszter urat az egyesület felterjesztésében foglaltaknak figyelembevételére felkérte. Így felkérte őket elsősorban arra, hogy az összes állami intézmények szigorúan ragaszkodjanak az e tekintetben kiadott rendelkezésekhez, vagyis hogy tűzifa-szükségletüknek legalább 50%-át cser és tölgy tűzifában és legalább 20%-át dorongfában szerezzék be. Továbbá, hogy az államkinctár érdekében s a visszaélések elkerülése céljából a tűzifát ne ürm³-ben, hanem súly szerint való átadás mellett métermázsánként megállapított egységárak ellenében szerezzék be. Hogy e tekintetben a többi minisztérium mit határozott, arra vonatkozóan az egyesület még nem kapott értesítést.

Papp Béla vál. tag közlése szerint még csak három minisztérium foglalt állást ez ügyben. Ha a válaszok befutottak, az egyesület értesítve lesz.

Tudomásul szolgál.

19. *Ügyvezető* bejelenti, hogy Budapest székesfőváros V. kerületének előljárósága a székház padlásterét megosztó tűzfalak építését rendelte volt el. Az egyesület ezen határozatot megfellebbezte, mire a székesfővárosi közmunkák tanácsa II. fokú határozatával az egyesületet feloldotta a tűzfalak építésének kötelezettsége alól.

Örvendetes tudomásul szolgál.

20. *Ügyvezető* előadja, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter Úrnak az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről szóló 3296/1918. M. E. számú kormányrendelet végrehajtására vonatkozó 143.800/1918. F. M. számú utasítás módosítása, illetve kiegészítése tárgyában kiadott 65.376/1930. I.—1. számú körrendelete jelentékeny részben fedi az egyesület intencióit. Többek között a büntetőrendelkezések módosítása ügyében nem sikerült eredményt elérni. E tekintetben az a helyzet, hogy a büntetőrendőrbíróságok, ha az enyhítő körülmények lehetővé teszik, nemigen alkalmazzák a 3296/1918. M. E. számú kormányrendeletben foglalt szigorú rendelkezéseket.

Bár a körrendelet nem honorálta az egyesületnek összes kívánásait, mégis azt javasolja, hogy az egyesület egyelőre ne forduljon újabb előterjesztéssel a földművelésügyi miniszter Úrhoz, mert a küszöbön lévő új erdőtörvény tárgyalásakor is lesz még alkalom és mód a még nem teljesített kívánásoknak elfogadtatására.

Tudomásul szolgál.

21. *Ügyvezető* ezután jelenti, hogy a kormánynak a fegyveres erőnek szolgálatteljesítés közben megrokkant vagy meghalt tagjai,

valamint azok özvegyei és árvái részére különleges nyugellátást biztosító törvényjavaslatának előterjesztése alkalmával az egyesület a javaslatnak az erdőtisztekre és erdőörökre való kiterjesztése érdekében megfelelő előterjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszter Úrhoz.

Erre az előterjesztésre az egyesület nem kapott még választ. Határozott tudomása van róla, hogy a minisztérium azonnal megkísérelt minden lehetőt a kérdésnek sikeres megoldása érdekében, de eljárása nem járt eredménnyel.

Javasolja, hogy az egyesület ismételje meg kérését és egyben forduljon ez ügyben a képviselőházhoz is és kérje, hogy egy vagy kétszakaszos törvénnyel novelláris úton terjesszék ki a már hozott törvény hatályát úgy az erdőtisztekre, mint az erdőörökre.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat érteimében határoz.

22. *Ügyvezető* ismerteti az Egri Hordó és Faáru Rt.-nak az egyesülethez intézett beadványát, melyben felhívja az egyesület figyelmét a közvetítő kereskedelemnek a hazai fatermelők érdekeit sértő működésére és egyben kéri az egyesületnek legsürgősebb közbelépését az iránt, hogy hasson oda, hogy a máv. úgy mostani, mint későbbi faanyagszükségletét elsősorban a belföldi termelőktől vásárolja meg, s a közvetítők készleteit pedig csak akkor, ha a belföldi termelők a szükségleteket nem tudnák teljes mennyiségben vagy a kellő időben szállítani.

Az igazgatóválasztmány ügyvezető javaslatára a felvetett kérdésben való közbenjárást határozza el.

23. *Ügyvezető* ezek után Papp Tamás egyesületi hivatalszolgának nyugellátási ügyét ismerteti. Az egyesületben felszaporodott munkák szükségessé teszik, hogy az egyesületi szolga állandóan rendelkezésre álljon. A mostani egyesületi altiszt délelőtt a képviselőházban van elfoglalva s így ő, mint az egyesület ügyvezetője egész délelőtt egyedül van. E tarthatatlan helyzet megváltoztatása érdekében Papp Tamás nyugdíjazását és helyébe egy másik szolgának felfogadását javasolja, annyival is inkább, mert a kérdésnek ily értelemben való megoldása nem okoz az egyesületnek különösebb megterhelést. Papp Tamás jelenlegi évi beszámítható javadalmazása 1100 P-t tesz ki. Javasolja, hogy nyugdíjának megállapításánál ugyanolyan kulcs nyerjen alkalmazást, mint amilyen kulcs szerint Bund Károly volt titkár úr nyugdíjazása történt. Ezen az alapon részére 42%-os nyugdíjigény volna megállapítható. Papp Tamás nyugdíja így kitesz évi 462 P-t. A helyébe felfogadott szolga, aki egyelőre az Erdei Alap tűzifaszállítási szervezetének terhére kapja fizetését, 90 P-ért vállalta az egész havi szolgálatot nyugdíjjogosultsági igény nélkül, ami az egyesületre megtakarítást fog jelenteni. Kéri az igazgatóválasztmány hozzájárulását ahhoz, hogy Papp Tamás 1930. évi december hó végével nyugdíjaztassék s hogy helyébe új szolga fogadtassék.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

24. *Ügyvezető* jelenti, hogy az egyesületnek a tűzifa vasúti tarifájának csökkentése érdekében hosszú éveken át folytatott kitartó küzdelme eredménnyel végződött. A belföldi tűzifa az eddigi díjtételekhez viszonyítva 20%-kal olcsóbban szállítható, a külföldi viszont 26%-kal emelkedett.

A tarifa mérséklése érdekében folytatott küzdelemről beszámolva elmondhatja, hogy mindenkor az elnökséggel előzetesen lefolytatott tárgyalások értelmében járt el. Az egyesület első előterjesztését a kereskedelemügyi kormány az államvasút pénzügyi egyensúlyát feltéve, elutasította. Az egyesület ekkor újabb előterjesztéssel élt, amelyet az Elnök Úr is erélyesen támogatott. A kereskedelemügyi miniszter Úr által a folyó évi augusztus hó 2-ára e tárgyban összehívott értekezleten csak úgy vehetett részt, hogy táviratilag értesítették az értekezlet idejéről. Az értekezleten, amelyen a földművelésügyi minisztérium képviselőjével együtt jelent meg, igen erős ellenzéssel találkozott az egyesület kívánsága. Az e tárgyban összehívott második értekezletre 24 órával előzőleg személyére szóló meghívót kapott. Az értekezleten azt az álláspontot képviselte, hogy a magyar tűzifa szállítási tarifáját a hazai termelés előmozdítása érdekében mindenképpen csökkenteni kell. Eleintén a legridegebb elutasításban részesültek. Később a bizottság a refrakciás megoldást tette magáévá, majd két és fél hét múlva a kereskedelmi minisztérium külforgalmi osztálya foglalt állást a kedvezmény megadása ellen. Ekkor az Elnök és Alelnök Úr az ügy érdekében személyesen járt el a kereskedelemügyi miniszter Úrnál, amikor a miniszter Úr végre határozott és a kedvezményt megadta. A földművelésügyi miniszter Úr a lebonyolítással az egyesületet bízta meg, amely a megbízatásnak a legrövidebb idő alatt eleget is tett. Az Erdei Alapnak e célból létesített szállítási intézménye a felhatalmazás alapján fuvarlevelenként 1 P-t szedhet. A fuvarlevél költsége 20 fill. A szállítási intézményhez a földművelésügyi miniszter Úr három erdómérnököt és egy gépirókiasszonyt rendelt ki, akiknek járandóságait az összes adminisztrációs költségekkel egyetemben az egypengős bevételekből kell fedezni. Reméli, hogy ha az akció jól sikerül, úgy némi megtakarítás fog mutatkozni. A földművelésügyi miniszter Úr kikötötte, hogy az esetleg elérhető jövedelem egyharmadrészét az Elnökség az Országos Erdei Alap részére kítűzött célokra, úgy mint erdészeti kísérletügy, szakképzés és szakirodalom, támogatására köteles fordítani.

Ügyvezető ezek után javasolja, hogy az igazgatóválasztmány járuljon hozzá ahhoz, hogy a jövedelemnek miként való felhasználása iránt csak akkor tegyen javaslatot, ha már megfelelő jövedelem van s egyben arra is kér felhatalmazást, hogy az alkalmazottak javadalmazását az elnökség állapítsa meg.

Bejelenti továbbá, hogy a máv. a fuvarlevél másodpéldányok be-

szolgáltatásától sehogy sem akart lemondani, hiába kérte e kívánság mellőzését. Most végre — hosszas tárgyalás után — értesítést kapott arról, hogy a máv. a fuvarlevél másodpéldányok beszolgáltatása helyett megelégszik oly kimutatással, amelyben a feladó neve, a feladó- és leadóállomás és a feladott mennyiség ki lesz tüntetve. A kimutatást azonban a feladó vasúti állomással le kell bélyegeztetni.

Véssey Ferenc vál. tag felszólalásában'öszinte köszönettel adózik az egyesület vezetőségének azért a kitartó harcért és fáradozásért, amellyel végre sikerült a belföldi tűzifa tarifáját leszállítani. Hálás köszönetet mond egyben az egyesület legfőbb vezetőségének és a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter uraknak is. A kedvezmény igénybevételére megállapított módozatokat, amelyek a hazai termelőköt nehéz helyzet elé állítják, kénytelen azonban a termelők és az egyesület érdekében szóvátenni.

Teljes mértékben elismeri az egyesületnek azt a jogát, hogy országos fontosságú erdőgazdasági kérdések tárgyalásakor az egyesület véleménye meghallgattassék. De ugyanoly fontossággal bírt volna a kedvezményre igényjogosult termelők meghallgatása is. Sem az igazgatóválasztmány, sem a tarifabizottság nem foglalhatott állást ez ügyben, pedig nem volt semmi akadálya annak, hogy akár a választmány, akár a tarifabizottság, vagy akár a termelők kívánságaik előadására összehivassanak. A tárgyalások eredményéről így csak utólag értesültek, pedig előzetes meghallgatásuk esetén nem járultak volna hozzá, hogy a kedvezményt főleg a kereskedelem élvezze. Nem kívánja támadni a kereskedelmet, de úgy tudja, hogy a fuvardíjkezelvény elsősorban a hazai termelés megmentését célozta, amint az a kereskedelmi kormány rendeletéből ki is tűnik. A kedvezmény igénybevételére kizárólag a hazai termelők volnának jogosultak. Ezzel szemben 1 P leadása ellenében bárki juthat kedvezményes fuvarlevélhez és így a termelést illető kedvezményt a kereskedő élvezi, mint hasznot. Sajnos, e helyzetet most már változtatni nem lehet.

Sérelmes továbbá az a megállapodás, hogy az egyesület mint az Országos Erdei Alap megbízottja, a termelőktől is 1 P-t szed fuvarlevelenként, bár az adminisztrációval kapcsolatos költségek közel sem tesznek ki 1 P-t. A fuvarlevél ára 16 f, a rezi fuvarlevelenkint legfeljebb 24 f-t tehet ki s így 60 fillér hasznot számít az egyesület a — tagjai sorába tartozó — termelők terhére.

Miután az egyesület nem hasznot hajtó és nyereséget célzó vállalkozás, nem tartja méltányosnak, hogy a termelők fuvarlevelenkint 60 fillér felárat fizessenek. Ellenkező esetben elesnek nemcsak a kedvezménytől, hanem régi tarifa helyett a külföldi fára megállapított magasabb tarifát kell hogy fizessék. Sérelmesnek találja továbbá a fuvarlevél másodpéldányok beszolgáltatása iránti rendelkezést is, mert ezekre az elszámolásoknál van szükség s így ki sem szolgáltatathatók.

Javasolja, hogy a termelők részére kiszolgáltatandó fuvarleve-

lek ára szállíttassék le december 1-től 50 fillerre s hogy a fennmaradó haszon 50%-a az Országos Erdei Alap, 50%-a pedig az egyesület céljaira fordíttassék. Javasolja továbbá, hogy a szállítási szervezet elégedjen meg más igazolással, amelyen azonban ne szerepeljen a címzett vagy vevő neve. Amennyiben a máv. ezzel nem elégedne meg, írjon fel az egyesület a kereskedelemügyi miniszter Úrhoz más megoldás érdekében.

Ügyvezető mindenekelőtt a számszerű tévedést igazítja helyre, amennyiben a fuvarlevél ára nem 16 fillér, hanem 20 fillér. Nem tudja továbbá, hogy fog végződni az akció, hogy lesz-e jövedelem, vagy sem, azt most még nem lehet megállapítani. Ismételten előadja, hogy miként járt el a földművelésügyi minisztérium képviselőjével egyetemben, bár az átirat értelmében az egyesület a máv.-val egyedül is megállapodhatott volna. A tárgyalásokba — az idő rövidségére — senkit be nem vonhatott. Bár háromszor is ajánlott más megoldást, nem fogadták el. Az eljárás oly gyors tempóban folyt, hogy a választmány összehívására gondolni sem lehetett. Kéri Papp Béla vál. tagot, hogy igazolja követett eljárását. Az egyesület mindent megtett a kedvezmény mielőbbi életbeléptetése érdekében. A költségek tekintetében nem látja oly rózsásnak a helyzetet mint Véssey Ferenc. A kedvezményt csak úgy lehetett megoldani, hogy a már eladott készletekre vonatkozólag a kereskedelem is részesüljön a kedvezményben. Ezzel az átmenettel számolni kellett. A földművelésügyi miniszter Úr felhatalmazásában megjelölte a célokat, amire az esetleges jövedelmet fordítani kell.

Javasolja, hogy addig, amíg 5—6 hónap elteltével az akció eredményéről beszámolni nem tud, ne foglalkozzék a választmány e kérdéssel.

Gróf Hadik János elnök kiemeli, hogy az egyesület ügyvezetője a kedvezményes tarifa kieszközlése körüli tárgyalások alkalmával mindenkor a legnagyobb gyorsasággal járt el, s hogy az egyesületi álláspontot mindig erélyesen képviselte. Nem kíván vitatkozni a felszólalóval, csak tiltakozik oly megállapítás ellen, amely az egyesület működését hasznot hajtó vállalkozásnak tünteti fel. Nem hiszi, hogy az egyesület valaha is ily működést fejtett volna ki. Az egyesület által kifejtett komoly munka iránt az erdőbirtokosok, akiknek nevében Véssey felszólalt, csak elismeréssel adózhatnak. Az egyesület részére jutó néhány fillér nem játszhat itt komoly szerepet. A maga részéről ismételten tiltakozik oly beállítás ellen, mintha az egyesület ügyvezetője az irányban munkálkodott volna, hogy ebből az egyesületnek jövedelme legyen.

Mihalovits Sándor vál. tag köszönetet mond a vezetőségnek a kiharcolt hatalmas vívmányért. Nem kifogásolja az 1 P-t, sőt ha magasabb díjat állapítottak volna meg, az sem lett volna baj. Javasolja, hogy a mutatkozó jövedelem kizárólag az Országos Erdei Alap céljaira használtassék fel s kéri annak kieszközlését, hogy a fuvar-

levél másodpéldányokat, amelyek elszámolási okmányokat képeznek, ne kelljen beszolgáltatni s hogy az ügyvezető által említett igazoló kimutatáson ne legyen rajta a vevő neve, nehogy indiszkrécio történhessen.

Ügyvezető válaszában kiemeli, hogy az alapot illető részesedés tekintetében a földművelésügyi miniszter Úr rendelkezett. A máv. által kívánt adatok a statisztika összeállításához kellene. Az elnök Úrral egyetemben reméli, hogy a máv. eleget fog tenni a termelők kívánságának. Amennyiben mégsem engedne, úgy az egyesület a kereskedelemügyi miniszternél fog eljárni.

Véssey Ferenc vál. tag kérdéseire az ügyvezető által adott ismételt felvilágosítások után *Papp Béla* vál. tag annak a nézetének ad kifejezést, hogy felszólalása az ügyvezető kimerítő beszámolója és adott felvilágosításai után tulajdonképpen tárgytalan. Mindenben igazolja egyébként az egyesület által követett eljárás helyességét. A szállítási szervezet részére fuvarlevelenként megállapított 1 P tekintetében ő maga is végzett kalkulációkat és felelőssége tudatában 1 P-nél kisebb összeget nem hozhatott javaslatba. Az Erdei Alap maga szervezeti szabályaira való figyelemmel, nem vállalhatta az akció lebonyolítását, mert egyrészt vagyona nincs az alapnak s másrészt ennek a szervezetnek mozgékonyak kell lennie. Egyébként ha jövedelm lenne, még mindig lesz mód a beavatkozásra. Abban a hitben volt, hogy a magyar termelés örömmel fogja üdvözölni a kivívott kedvezményt. A földművelésügyi kormány elhatározása előtt alaposan megfontolta a dolgot s a lebonyolításra az egyesületet tartotta legalkalmasabbnak.

Kozma István vál. tag úgy véli, hogy amikor az egyesület oly sok évi fáradságos munka után az erdőgazdaságnak ily lényegbevágó kérdésében végre győzedelmeskedett, akkor mindenki a legmélyebb hálával fog megemlékezni az egyesület működéséről s hogy az ügyvezető beszámolója után elemi erővel fog az elismerés megnyilvánulni. Ennek ellenére, — elismeri, hogy jóhiszeműen — sérelmeket hall hangoztatni. Az egyesületi alapszabályok pontosan megjelölik az egyesület célját s az ügyvitel módozatait. Az elnökség és a választmány fel van hatalmazva, hogy szükség esetén a legsürgősebben is eljárhaszon. Véleménye szerint nem érheti gáncs azért az ügyvezetőt, hogy a rövid időre való figyelemmel, nem tudott előbb beszámolni.

A mostani részletes beszámolóban teljesen feltárta a helyzetet.

Indítványozza, hogy úgy az egyesület vezetőségének, Hadik elnök Úrnak és Térfi alelnök Úrnak, akik ez ügyben is sikeresen közbenjártak, valamint az ügyvezetőnek, aki tulajdonképpen a munkát végezte, adjon az igazgatóválasztmány hálás elismerésének kifejezést.

Hadik elnök elhárítja magától az elismerést, mert Ő csak kötelességét teljesítette. Köszönettel tartozik azonban az egyesület a földművelésügyi miniszter Úrnak, aki oly megértéssel fogadta az egyesület javaslatait és köszönetet mond egyben az ügyvezetőnek, aki kiváló

szakértelmével és fáradhatatlan kitartással folytatta a küzdelmet. Eredményes, fáradságos munkájáért külön is üdvözli.

Ügyvezető hálás köszönetet mond a kitüntető elismerésért.

Az igazgatóválasztmány végeredményben élénk helyeslés mellett magáévá teszi az Elnöknek, Kozma István vál. tagnak és az ügyvezetőnek javaslatait és azok értelmében határoz.

25. *Ügyvezető* ismerteti az erdei termékek forgalmiadó váltsága érdekében folytatott eljárást, amely, sajnos, eddig nem vezetett eredményre. Javasolja, hogy a kérdés elővitele érdekében intézzen az egyesület újabb erélyes előterjesztést a földművelésügyi és pénzügyi miniszter Urakhoz s egyben kérje fel az igazgatóválasztmány úgy az Elnök, mint Alelnök Urakat személyes intervencióra is.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

26. *Ügyvezető* ismerteti a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületnek az Országos Erdészeti Egyesülethez intézett beadványát, amelyben a hazai fatermelés és a kitermelt faanyagok értékesítésének fokozása, illetve előmozdítása érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter Úrhoz intézett felterjesztésének hasonló előterjesztéssel való támogatását kéri.

A Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület felterjesztésében foglalt kilencféle kívánság tekintetében az igazgatóválasztmány ügyvezető javaslatára a következő határozatokat hozta.

Az 1. és 2. pontban tárgyalt kívánságokat, vagyis hogy az összes állami törvényhatósági stb. közintézmények a MÁV., valamint állami felügyelet alatt álló intézmények stb.-iek úgy saját, mint alkalmazottaik részére szükséges összes faanyagokat elsősorban hazai termelésű anyagokból kötelesek beszerezni a „Közszállítási szabályrendelet” előírásai mellett s hogy a közszállításoknál csak oly ajánlatok vehetők figyelembe, amelyeknél a származási helyet hatósági igazolvánnyal bizonyítják, az igazgatóválasztmány nem tette magáévá, mert a közszállítási szabályzat betartása az állami hivatalok törvényes kötelessége és mert a szabályzat értelmében a magyar származású anyagot előnyben kell hogy részesítsék. A származási helynek a pályázók költségén leendő igazolása a közszállításokat indokolatlanul megrágitaná.

A 3. pont, a tűzifának súly szerint leendő beszerzése érdekében az egyesület már régebben felírt a földművelésügyi miniszter Úrhoz és a földművelésügyi miniszter Úr ebben a tárgyban már meg is kereste az illetékes miniszter Urakat.

A 4. pontban foglalt azon kívánság ellen, hogy a hazai termelésű bükk és gyertyán tűzifa, addig, amíg cser, tölgy és más tűzifát ajánlanak, a közszállításokból kizárassék, az igazgatóválasztmány kifejezetten állást foglalt. Egyes erdőgazdaságok egész fatermése kizárólag az említett fanemekből kerül ki s így ezek sérelmes helyzetbe kerülnek.

Az 5-ik pontban foglalt kérelemtől, általánosságban való előter-

jesztéstől, hogy az összes belföldi vasúttársaságok talpfa- és váltótalpfaszükségleteiket ne csak tölgy- és bükkfából, hanem belföldi erdei fenyő-, cser- és szilanyagból tartozzanak fedezni, az igazgatóválasztmány eredményt nem vár. Ezzel szemben a mostani eredményes eljárást kívánja érvényben tartani, amely szerint esetről esetre kíván közbenjárni a hazai termelés érdekében.

Az erdei fenyő-, cser- és sziltalpfa beszerzése érdekében az egyesület külön felterjesztéssel fordul a minisztériumhoz, de előre felhívja a termelők figyelmét arra, hogy ezekre a fanemekre ajánlatot is tegyenek, nehogy ismétlődjék az az eset, hogy amikor az egyesület közbenjárására sziltalpakra hirdettek ajánlatot, ajánlat nem érkezett.

A 6. és 9-ik pontokat az igazgatóválasztmány összekapcsolta és nem tartotta indokoltnak azt, hogy a végeredményben magánvállalkozást alkotó bányavállalatok beszerzési ügyeibe az államhatalom beavatkozzék. Szükségesnek tartja azonban, hogy a magyar faanyagok az államvasúti szállításoknál lehetőleg messzemenő kedvezményben részesüljenek.

A tűzifára a kedvezmény már egyébként is meg lett adva. A műfa és egyéb választékokra vonatkozó kedvezmény megadását az egyesület csak jövőévi január havában fogja kérni, amikor a szükséges adatok már az egyesület birtokában lesznek.

A 7-ik pontban foglalt a kérdést, hogy az állami építkezéseknél még ha vállalatba adatnak is, az épületi anyagokat külön árlejtés útján szerezzék be, az igazgatóválasztmány nem tette magáévá.

A magyar fenyőfatermelés ugyanis, amely az építési anyagoknak csak 3—4%-át tudja fedezni és majdnem teljes egészében a nyugati határ mentén fekvő részekre koncentrálódik, a hosszú szállítás miatt már a főváros környékén sem versenyképes.

A 8-ik pontban foglalt kérelmet az igazgatóválasztmány teljesen feleslegesnek tartja, mert az az eljárás már ma is nemcsak szokásban van, de a külföldi anyagok beszerzése csak minisztertanácsi hozzájárulás alapján történhetik, ez előtt pedig az illetékes miniszter a földművelésügyi minisztériumot megkérdezni köteles.

Javasolja, hogy ily értelemben tegyen az egyesület felterjesztést s hogy ily értelemben válaszoljon az egyesület a két mezőgazdasági Kamarának is, amelyek a hozzájuk érkezett megkeresés tekintetében az egyesülethez fordultak véleményért.

27. *Ügyvezető* javasolja, hogy az egyesület idei közgyűlése f. évi december hó 20-án tartassék meg. Ugyanez nap délelőtt 10 órakor pedig tartson az igazgatóválasztmány ülést. Javasolja továbbá, hogy a közgyűlés keretében történjék az erdőtörvény 50 éves fennállása alkalmából az egyesületi székházban elhelyezett emléktábla leleplezése is.

Miután Térfi alelnök úr nem vállalhatja az emlékeszéd megtartását, javasolja Péch Kálmán vál. tag felkérését.

Pécs Kálmán részben egészségi okokra való hivatkozással, részben arra való figyelemmel, hogy ily fontos történeti esemény megörökítéséről van szó, javasolja, hogy az emlékbeszéd megtartására az erdészetnek egy kimagasló egyénisége kérezzék fel. A közóhajnak engedve, Fekete Zoltán vál: tag vállalja az emlékbeszéd megtartását.

Az igazgatóválasztmány az ügyvezető javaslatait egyhangúan elhatározza.

Indítványok.

28. *Ügyvezető* ismerteti *Fischer Mihály indítványát*, amelyben a 2281—1930. M. E. számú rendelet visszavonásának kieszközlése végett azt javasolja, hogy az egyesület vezetősége küldöttségileg keresse fel a miniszterelnök és szakminiszter urakat.

Ez a kérdés már tárgyalatott s az igazgatóválasztmány úgy határozott, hogy újból megkeresi az illetékes minisztériumokat s hogy az elnökség személyesen is közbe fog járni.

Ügyvezető ismerteti *Fischer Mihály második indítványát* is, amelynek értelmében forduljon az egyesület felterjesztéssel az illetékes minisztériumokhoz és kérje azon intézkedések hatályon kívül helyezését, amelyek szerint az államrendészeti szerveknek megtiltatott tűzifaszükségletüknek a termelőnél való beszerzése és az annak az államrendészeti szervek beszerzési üzeme útján való beszerzése rendeltetett el.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány elhatározza, hogy a vidéki szükségletek fedezése iránt kiírandó versenytárgyalásoknak a helyi lapokban való közzététele, valamint a termelőknek előnyben való részesítése iránt előterjesztéssel fog élni a honvédelmi és földművelésügyi miniszter urakhoz.

Mihalovits Sándor vál. tag a később írásban is benyújtandó indítványában kifejti, hogy az erdőgazdaság a faáraknak 15—20% árle-morzsolódása következtében a legsúlyosabb krízisbe jutott. A Dunántúl, így különösen Zalában nagy készletek vannak, amelyek így sem értékesíthetők. Kéri az egyesület vezetőségét, hogy a hazai erdőgazdaságot részesítse továbbra is hathatós pártfogásában és harcolja ki a szállítási kedvezményt a hazai műfára, bányafára és fűrészárura is.

Elgondolását egyébként a szükséges statisztikai adatokkal felszerelve, írásban fogja előterjeszteni. Nem hiszi, hogy a MÁV elzárkózna a kívánság teljesítése elől, mert könnyen megtalálhatja számítását. Ha az egyesület nem támogatja a leghatásosabb közbenjárásával a magyar erdőgazdaságot, az is rövidesen a mezőgazdaság sorára fog jutni.

Ügyvezető közli, hogy a műfa kedvezményes tarifájának kieszközlése iránti kérés a tűzifával együttesen lett megindítva, a műfát azonban bizonyos felmerült akadályok miatt ki kellett kapcsolni. Javasolja, hogy az újabb akció megindítása halasztassék a közgyűlés utáni

időre, és pedig január havára, amikor a MÁV már látni fogja, hogy a tűzifa kedvezményes tarifájával nem szenvedett kárt.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető bemutatja az Alföldfásítástól f. évi december hó 1-évei elbocsátott erdőmérnököknek az egyesülethez intézett beadványát, amelyben az egyesületnek megélhetésük biztosítása iránti támogatását kéri.

Ügyvezető javaslatára az igazgatóválasztmány elhatározza, hogy visszavételük és megélhetésük biztosítása érdekében forduljon az egyesület újabb felterjesztéssel az illetékes földművelésügyi miniszter úrhoz.

Az igazgatóválasztmány ezután a következő rendes tagokat veszi fel az egyesület kötelékébe:

chernelházi Chernel László földbirtokost, a Hevesy uradalmat, képviseli Balázsovich Dezső urad. jószágfelügyelő, özv. herceg Odescalchy Zoárdné földbirtokost és Róthausner Lipót földbirtokost, valamennyit ajánlja az ügyvezető, továbbá Urbantsek Ignác okl. erdőmérnököt, ajánlja Nagy László és végül Kovács József uradalmi fővadászt, ajánlja Székely Tivadar.

Ügyvezető felmutat egy sereg belépési nyilatkozatot, főleg olyan fiatal erdőmérnökök nyilatkozatai ezek, akik a tavalyi közgyűlés előtt közvetlenül kérték felvételüket. Fel is vétettek tagokként, de tagsági-díj fizetési kötelezettségüknek egyáltalában nem feleltek meg. Felhatalmazást kér arra, hogy az egyesület ne küldjön részükre lapot s hogy a tagok sorából töröltessenek.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

Papp Béla vál. tag végül a soproni m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolának doktoravatási joggal való felruházása érdekében emel szót, amelyért a főiskola már régóta erős küzdelmet folytat. A jog megadásának legfőbb akadályozója a kultuszminiszter úr, aki ehhez csak úgy hajlandó hozzájárulni, ha a főiskola a pécsi egyetemhez kapcsolódna. Javasolja, hogy az egyesület foglaljon újból állást a kérdésben s a szakoktatás érdekében forduljon az egyesület sürgős felterjesztéssel úgy a földművelésügyi, mint a pénzügyminiszter urakhoz.

Ügyvezető hozzászólása után, aki az egész szakkérdést látná veszélyeztetve abban az esetben, ha a főiskola önállóságát feladná, az igazgatóválasztmány *Papp Béla* javaslatát egyhangúan magáévá teszi s az előterjesztések megtételét határozza el.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

—o—

Írói tiszteletdíjak! Az Országos Erdészeti Egyesület 1930. évi május hó 30-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy az egyesület 1930. évi július 1-től kezdődően az Erdészeti Lapokban megjelenő cikkekért írói tiszteletdíjat fizessen. És pedig: a

szerkesztő részéről átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 64 pengőt, fordításokért vagy átdolgozást igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 32 pengőt, egyszerű közleményekért 16 oldalas ívenként 24 pengőt. Szíves tudomásulvétel végett közli: a kiadó hivatal.

Adó és könyvelés. Értesítjük t. tagjainkat, hogy adó- és könyvelési ügyekben szerkesztőségünk díjmentesen ad felvilágosítást.

A kedvezményes tűzifaszállítás. A földművelésügyi miniszter úr hathatós támogatásával sikerült keresztül vinni azt, hogy a kedvezményes fuvardíjakat a hazai termelés már a földadásnál, rovatolás útján veheti igénybe.

Az akció lebonyolításával a földművelésügyi miniszter úr egyesületünket bízta meg, szó szerint a következő szövegű leiratával:

„Értesítem a t. Elnökséget, hogy a m. kir. államvasutak által a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr 28.886—1930. számú rendelete alapján kiadott 127. számú díjkedvezménynek a magyar termelés által leendő igénybevétele érdekében az államvasutak igazgatóságával úgy állapodtam meg, hogy a tárcám ügyköréhez tartozó Országos Erdei Alap e célból létesített szállítási intézménye által kiadandó fuvarlevelek alapján ez a díjkedvezmény a magyar tűzifára már a feladás alkalmával rovatolás útján nyer elszámolást.

Ennek az akciónak lebonyolításával és az államvasutakkal való elszámolás megejtésével a folytatott szóbeli tárgyalások alapján a t. egyesületet bízom meg s felhívom, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Nagy súlyt helyezek arra, hogy az egész lebonyolítás a hivatalos formások lehető mellőzésével történjék, úgy azonban, hogy emellett a t. Elnökség a tűzifa származásának ellenőrzésére is megfelelő gondot fordítson.

Felhatalmazom egyben a t. egyesületet, hogy a felmerülő költségek fedezésére fuvarlevelenként legfeljebb 1 (egy) pengő díjat szedhessen.

Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy az akció számadásait bármikor felülvizsgáltathatom s kikötöm, hogy az esetleg elérhető jövedelem egyharmad részét a t. Elnökség az Országos Erdei Alap részére kitűzött célokra és pedig az erdészeti kísérletügy, szakképzés és szakirodalom támogatására köteles fordítani.

Értesítem végül, hogy a m. kir. erdőigazgatóságot utasítottam oly irányú rendelkezés kiadására, hogy amennyiben a t. egyesület vagy pedig az érdekelt felek a m. kir. erdőhivataloktól vagy m. kir. erdőfelügyelőktől a szállítandó tűzifa származásának igazolását kérnék, a kérelmeket soronkívül intézzék el.

Budapest, 1930 október hó 21-én.

Mayer s. k.”

Egyesületünk mindent elkövetett, hogy a szükséges fuvarlevelek a legrövidebb időn belül a kellő számban álljanak az érdekeltek rendelkezésére s a szükséges nyomtatványokat, amelyek az egyesületnél díjtalanul kaphatók, minden ezirányban érdekelt tagunknak megküldtük.

Amennyiben t. tagjaink közül valamelyik a körlevelet nem kapta volna meg, szíveskedjék egy levelezőlapra az egyesülethez fordulni, hogy a hiányt pótolhassuk.

A mennyiségek igazolására az államvasút eredetileg a fuvarlevél másodpéldányokat kívánta be; sikerült azonban a földművelésügyi miniszter úr támogatásával keresztül vinni azt, hogy ezek helyett egy a szükséges adatokat feltüntető és a feladóállomás által igazolt összesítő kimutatást fogadjanak el.

A kimutatásokat mindenkinek megküldtük, aki eddig kedvezményes fuvarlevelet kért.

Az állomások névjegyzékét, amelyeken kedvezményes tűzifaszállítmányok feladhatók, egyidejűleg közöljük s arra kérjük a t. tagjainkat, hogy amennyiben feladóállomásuk a jegyzékből kimaradt volna, erről bennünket soronkívül értesíteni szíveskedjenek, hogy az államvasutaknál haladéktalanul eljárhassunk.

Mivel a kedvezmény csak az Országos Erdei Alap által kibocsátott fuvarlevelek alapján vehető igénybe, arra kérjük t. tagjainkat, hogy minden szükséges felvilágosításért forduljanak közvetlenül az egyesülethez.

A kedvezményes feladásra jogosult állomások a következők: Abaliget, Abaujszántó, Acsaerdőkürt, Acsád, Ajka, Almamellék, Alsóhernád, Alsómocsolád, Alsórönök, Alsóseged, Apc-Zagyvaszántó, Bak, Bakonybánk, Bakonyszentlászló, Bakonyszombat hely, Bakóca-Godisa, Balassagyarmat, Barcika, Baté, Bánhida, Bánk, Beleg, Berkenye, Bélapátfalva, Bodajk, Boldogkőváralja, Bódvaszilás, Bódvavendégi, Böhönye, Bószénfa, Bródi-rakodó, Bük, Bükkösd, Császár, Csömödér-Páka, Csurgó, Dad, Darány, Dávidháza-Kotormány, Devecser, Diósgyőri vasgyár, Diósjenő, Drégelypalánk, Edelény, Eger, Eplény, Esztergom, Esterházy-rakodó, Felnémet, Felsőgalla, Felsőmocsolád, Franciavágás, Galgaguta, Galgagyörk, Garadna, Gelse, Gércse, Gic-hathalom, Gönc, Gutorföldre, Gyótapuszta, Gyöngyös, Győrvár, Hejce-Vilmány, Herend, Hidas-Bonyhád, Hosszúhetény, Hosszúpereszteg, Ipolytarnóc, Jánosháza, Kadarkút, Kaposgyarmat-Hajnás, Kaposvár, Kapuvárgarta, Káld, Kárász-köblény, Kehida-Kustány, Kenyeri, Kerekegyháza, Kisbér, Kisbárimajor, Kiskapud, Kiskorpád, Kisterenye, Kocsola, Komárom, Korlát-Vizsoly, Környe, Középrigóc, Kőszeg, Kurd-Csibrák, Lábod, Lenti, Lesencetomaj, Lébény-Mosonszentmiklós, Lipótfá, Litke, Lövé, Lukács-háza-Nemescsó, Magyarhertelend, Magyaránador, Magyarszék, Mágocs, Marcali, Mátraballa, Mátramindszent, Mátranovák-Homok

terenye, Máza-Szászvár, Mecsekjánosi, Mesztegnyő, Mezőkeresztes, Mezőnyárad, Mezőnyékládháza, Mezőkövesd, Miskolc-rendező p.-u., Monosbél, Mór, Murakeresztur, Nagybátony, Nagycsákány, Nagykanizsa, Nagykónyi, Nagymaros, Nagyoroszi, Nagyvisnyó-Dédes, Nekézseny-Sáta, Németbánya, Németlad-Gyöngyöspuszta, Nógrád, Nógrádszék, Nógrádverőce, Nyirábrány, Odalmand, Okorág-Kárászpuszta, Olaszliszka-Tolcsva, Oszkó, Osztopány, Ófehértó, Ozd, Öreglak, Óriszentpéter, Pannonhalma, Pankasz, Parád, Pápateszér, Pásztó, Pécsvárad, Piliscsaba, Porpác, Pörböly, Pusztagyimót, Putnok, Rácmecske, Rédics, Rétság, Romhány, Rum, Sajókaza, Sajószentpéter, Salgótarján, Salgótarján-Chorin-rakodó, Sárospatak, Sárvár, Sásd, Sátoraljaújhely, Somogyszob, Somogytárnóca, Sümeg, Sümegi-bazaltbánya, Süttő Szajkierdő, Szakály-Högyész, Szalonna, Szarvaskő, Szák-Szend, Szár, Szendrő, Szentá, Szentgál, Szentgottárd, Szentlászló, Szentlőrinc, Szécsény, Szilvássvár, Szín, Szob, Szokolya, Szombathely, Tarjánpuszta, Tatatóváros, Tápiószecső, Tófej, Tomanádaska, Torony, Tüskevár, Ugod, Vajarohod, Vajta, Vashosszúfalu, Vasvár, Vác, Városlőd-Kislőd, Várpalota, Vásárosnamény, Veszprémvarsány, Veszprém, Vértesboglár, Vizvár, Vinye-sándormajor, Vinár, Zagyvapálfalva, Zalaapáti, Zalacsány, Zalaeséb-Salmonvár, Zalalövő, Zalaszentiván, Zalaszengrót, Zalaszentjakab, Zalaszentlászló, Zebegény, Zirc.

I R O D A L O M

A Magyarországon előforduló ragadozó madarak meghatározója. Irta: Szemere Zoltán (Budapest). — **Úszómadaraink meghatározója. I. /Bukó-, hattyú-, kacs- és lúdfélék.** Irta: dr. Nagy Jenő (Debrecen). Szeretném hangsúlyozottan felhívni szaktársaim figyelmét e két kis munkára.

Aki vérbeli vadászember s nem lövöldöz oktanul mindenre, ami erdőn-mezőn puskája elé kerül, a már kezében lévő zsákmányt pedig ugyanannyi érdeklődéssel nézi, mint elejtése előtt, annak nem kell bővebben magyaráznom, hogy mit jelent kétes esetekben egy pontos, jól használható meghatározó.

De ha a gyakorlati erdőgazda véletlenül kevesebbszer is kerülne aktív puskáshelyzetbe, feltétlenül szakbeli kötelességének kell, hogy tartsa a gondnokságában terítékre kerülő, esetleg ismeretlen madárnak meghatározását és a személyzet kellő kioktatását.

Mert csak így válik lehetővé, hogy sajnálatos tévedések elkerültesse, egy-egy ritkább madárfaj a kipusztulástól megóvassék és a már leelőtt értékes példányok veszendőbe ne menjenek, hanem legalább későbbi okulásul szolgáljanak.

Úgy Szemere Zoltán, mint dr. Nagy Jenő régóta érzett hiányt igyekeztek pótolni munkájukkal és őszinte elismeréssel állapíthatjuk meg, hogy a legteljesebb sikerrel.

Ragadozó madaraink ellen nagyon sokat vét a hamisan értelmezett madárvédelem. Az egerészölyvtől a halászsasig, sajnos, ma is egyformán „kánya” és káros szerte az országban minden orvmadár, — tisztelet a nagyon kevés kivételnek, — pedig egyik-másik fajtól hírmondó is alig akad.

Ezért értékes kétszeresen olyan vezérfonal, amely nem kíván magasabb zoológiai ismereteket a reája szorulótól, hanem *egyszerű, világos, könnyen áttekinthető és kétséget nem hagyó, pontos útbaigazítással* szolgál minden esetben.

S bár Szemere Zoltán kis könyvében is megtaláljuk a leíró rész mellett a madarak képes ábrázolását, a legjobb ajánlólevél hozzá mégis az, hogy ezt tisztán kedves ráadásnak tekinthetjük.

Mert a nagyszerűen összeállított *táblázatok* segítségével hibátlanul eljutunk fokról fokra a jellegek lépcsőin az „ultima differentia”-ig; a leíró rész még néhány adattal bővíti a „már meghatározott madárról való ismereteinket s ezt, ahol szükséges, rajzbeli magyarázatokkal támasztja alá: olyan szépen, símán és biztosan megy minden, hogy öröm és újból öröm ezzel a kulccsal dolgozni.

És amit nem kisebb érdemként kell méltányolnunk: súlyt helyez arra is, hogy a vadász még a lelövés előtt megismerhesse a madarat.

Ezt pedig nem pusztán a röpképek rajzaival igyekszik elérni, hanem elkísér bennünket az erdőre-mezőre, ahol a madár nemcsak „ruházatbeli jellegek összessége”, hanem *mozgás és élet* a természet által számára kiutalt keretben.

Ennek a környezetnek, mozgásnak madárjellemző összetevőit hozza szemünk elé színes-hangulatosan a szerző, — a lényegeset hangsúlyozva és ismételve, — úgy hogy az ő útmutatása csak annak nem lesz elegendő, akinek nem a *madár*, hanem a zsákmány a fontos.

Az oktatás tárgyilagos mondatszerkesztését a madárság iránt érzett mélységes szeretet szuggesztív ereje hatja át: Szemere Zoltán az *igazi madárvédelem* melegsavú apostola és poétája, aki a *megismerés* útján vezetett bennünket a *megértés* felé.

Dr. Nagy Jenő, az európai híru kiváló magyar ornitológus a hazai úszómadarokról ad folytatólagosan meghatározót a kezünkbe. Alig hiszem, hogy erre valaki mála, a hortobágyi és tiszamenti liba- és kacsasokadalomnak páratlanul alapos és nagy tudású ismerőjénél hivatottabb lehetne.

Könyvének az abszolút biztonságon kívül a módszer egyszerűsége és a könnyű áttekinthetőség a főerősségei.

A szövegi rész klasszikus példája a szép tiszta magyar nyelven

megírt gyakorlati célú ismeretközlésnek, de hogy a szerző az író toll mellett a rajzolást és az ecsetelést is az oktatás szolgálatába tudja állítani, ezt a könyvében található számos ábra és színes kép bizonyítja.

S mert hogy sehol annyi zavar a nomenklatúra körül, mint éppen úszómadaraink neveinél, nagyon helyes és célszerű gondolat volt a hivatalos magyar és latin nevek mellett a vidékenként leggyakrabban hallható elnevezéseket is felsorolni, sőt hogy a jelentékenyen bővebb Németbirodalomban való tanulmányozás is lehetővé váljék, szerző a madarak német nevét is megadja.

Akinek alkalmá van bármerre az országban bármiféle vízi szárnyasra vadászni, annak a zsebéből nem szabad hiányoznia ennek a nagyszerű kis munkának, melyet, reméljük, mielőtt követni fog az evezőlábúak, hosszúsárnyúak és bűvárok meghatározója is. Mindkét könyv a szerzők saját kiadása (Budapest, II., Herman Ottó-út 15., illetőleg Debrecen, Kollégium) és áruk 4.—, illetőleg 1.20 P. M. Z.

Forstlexikon. Szerkesztette: Prof. Dr. J. Busse. Paul Parey kiadása, Berlin, S. W. 11, Hedemannstrasse 28. Két kötet, 1214 oldal, 973 ábra, félbőr-kötésben 70 márka.

Most, hogy ez a füzetekben kiadott hatalmas mű teljesen elkészült, valóban elmondhatjuk, hogy a kiadó többet adott, mint amit ígért; többet kaptunk, mint amennyit vártunk.

Még az oly termékeny és gazdag német érdekezeti irodalomban is feltűnést kelt ez a nagy alkotás; bennünket, magyarokat pedig meglep és csodálattal tölt el ez a munka, melynek olvasgatása egyaránt élvezetes és tanulságos.

A mű lényegéből következik, hogy nem tudjuk alfától omegáig egy lélegzetvétellel olvasni, hanem azt a lapot csapjuk fel, melynek betűje alatt keressük a kívánt fogalom rövid ismertetését.

Némely kérdés nincs is oly „röviden” tárgyalva. Például csapjuk fel a 164. oldalt, melyen a „Borkenkäfer” (szú) leírása kezdődik. Kereken hat oldalon tárgyalja a szűféleket rövid, távirati stílusban s könnyebb megértés végett 7 képben mutatja be például a *Tomicus chalcographus* és különböző anya- és álcameneteket; emellett utal az idevonatkozó szakirodalomra, hol a részletes adatokat megtalálhatjuk.

A legtöbb szót az egyes tudományágak szerint elkülönítve tárgyalja, ami az áttekintést megkönnyíti és a fogalmat tisztázza. Például „Kiebitz” (bibic) háromszor szerepel és pedig vadászati (jagdlich), jogi (rechtlich) és állattani (zoologisch) szempontból. Az elsónél (jagdlich) utal még a „Sumpfjagd” (Vízivadászat) szóra is és leírja, hogy maga a madár vadászati szempontból nem nagy jelentőségű, azonban annál inkább keresett cikk a bibicotyás. A másodiknál (rechtlich) felsorolja az egyes országokban divó tilalmakat, melyek részint a madár elejtésére, részint a tojásszedésre vo-

natkozna. Végül a harmadik résznel (zoologisch) olvassuk a bibic madártani ismertetését.

Dr. Busse tharandti erdészeti professzornak a szerkesztés nehez munkájában 12 neves szaktekinély isegédkezett, kik tudásuk legjavát adták közre ebben a műben.

Jóllehet tudományos színvonalon vannak a fejezetek megírva, hisz a tudós szerkesztő is azt mondja, hogy ez a könyv elsősorban a legfelső minősítésű erdőtisztnek szól, mindazonáltal a kifejezés módja oly világos és egyszerű, hogy bárki, aki az erdészet iránt érdeklődik, haszonnal forgathatja.

Az én véleményem szerint nálunk főként az erdőbirtokosok igen jó hasznát vennék, hisz az egész erdészet teljes tárházát találják meg benne, minden felbukkanó kérdésre rövid választ s — mint már említettem — mindenütt utalást arra, hol szerezhetők be a tüzetesebb adatok.

F. M.

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozás. Bizony Ferenc főerdőmérnök, egyesületünk rendes tagja, f. évi szeptember hó 8-án 46 éves korában hosszas és kínos szenvedés után Budapesten elhunyt. A megboldogult a háború előtt Kolozsvár városánál állott alkalmazásban. Az összeomlás után a faértékesítő hivatal szekszárdi kirendeltségéhez került, majd báró Hatvani erdőgazdaságának erdőmestere lett.

Az elhunyt földi maradványait szeptember hó 11-én a kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra, barátai élénk részvéte mellett.

Béke hamvaira!

Ünnepségek a M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolán. Főiskolánk ezévi október hó 18-án tartotta meg ünnepélyes tanév-megnyitó közgyűlését. Az ünnepség jelentőségét nagyban emelte az, hogy ugyanekkor avattuk fel Herrmann Emilnek, Fekete Lajosnak és Vadas Jenőnek, a főiskola egykori nagynevű professzorainak az intézet parkjában elhelyezett mellszobrait.

A bencések templomában elhangzott Veni Sancte után sűrű sorokban gyülekezett az ünneplő közönség és színültig megtöltötte a főiskola tantermét. A megjelent előkelőségek között ott láttuk: a főiskola főhatóságainak, a m. kir. pénzügyminiszter és a m. kir. földművelésügyi miniszter uraknak képviselőjében megjelent Böhm Ferenc miniszteri tanácsos és és Pfeiffer Gyula miniszteri főtanácsos urakat; Herrmann Miksa volt kereskedelemügyi miniszter urat, Sopron